

adresseliste

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 1.8.2006
Vår ref.: 2006/970 612.2
Deres ref.:
Saksbehandler: Monika Lahti, telefon: 22 57 35 63

Høring av forslag til utfasing av PCB-holdige kondensatorer i utendørs lysrørarmatur

Anmodning om kommentarer

SFT sender på høring forslag om forbud mot bruk av PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur. Forbudet foreslås å tre i kraft fra 1.4.2007, med mulighet til å gjennomføre utfasing fram til 1.1.2008 under bestemte vilkår. Dette er samme krav som i dag gjelder for utfasing av PCB-holdige kondensatorer i andre lysarmaturer. Kravet skal sikre at PCB-holdige kondensatorer fjernes i alle lysrørarmaturer innen 1.1.2008. Aktuelle lysrørarmaturer er i dag minst 25 år gamle og oftest modne for å skiftes ut teknisk sett. Utskifting av hele armaturen vil også redusere energibruket vesentlig, slik at kostnadene normalt vil være inntjent i løpet av 2-5 år.

Kommentarer til forslaget sendes SFT innen 18.9.2006

=

=

Vi ber om at mottakere av dette brev informerer sine medlemmer. Kopi av brev, forslag til forskrift og adresseliste er tilgjengelig på SFTs nettside; <http://www.sft.no/nyheter/horing/>.

PCB er en av de farligste miljøgiftene vi kjenner til. Den nasjonale målsetningen for PCB i elektrisk utstyr var at 99 prosent av alt PCB-holdig elektrisk utstyr skulle være tatt ut av bruk innen 2005. Beregninger tyder på at omtrent 92 % av all PCB i elektrisk utstyr var tatt ut av bruk innen 2005. Forsinkelsen i utfasingen skyldes i hovedsak innføring av mulighet for utsettelse av fristen for utfasing av kondensatorene til 1.1.2008.

I henhold til produktforskriften § 3-1 er det forbudt å ha i bruk PCB-holdige kondensatorer i innendørs lysrørarmaturer og damplamper (uten- og innendørs) etter 1.1.2005. Under bestemte vilkår som sikrer at PCB-holdige kondensatorer blir tatt forsvarlig hånd om, kan utfasingen utsettes til 1.1.2008. Det er imidlertid ikke stilt krav i forhold til PCB-holdige kondensatorer i utendørs lysrørarmaturer.

Utendørs lysarmatur

Veritas utførte på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn (SFT) i 2003 en utredning; "Om omfang og kostnader for utskifting av små kondensatorer og annen bruk av PCB i elektriske produkter som pr i dag ikke har utfasingskrav". Utredningen kom fram til at det var ca 21 500 PCB-kondensatorer i bruk i 2003 i utendørs lysrørarmaturer og ca 400 stk i neonreklameskilt.

Disse lysarmaturene er i hovedsak brukt i forbindelse med næringsvirksomhet for eksempel i forbindelse med oljevirkosomhet, ved bensinstasjoner og forretninger. De er også brukt ved en del offentlige bygg, for eksempel i leskur på skoler.

SFTs vurdering

En konsentrert innsamling av PCB-kondensatorer er viktig, fordi risiko for utlekking på grunn av elde, feildisponering av kondensatoren som avfall og feilhåndtering grunnet redusert kunnskap om PCB, minimeres. Ved å innføre samme frist for utendørs som for innendørs armaturer og damplampearmaturer, blir det lik behandling av identiske problemprodukter.

Dette vil også gjøre det enklere å føre tilsyn med utfasingen, siden alle PCB-holdige lysarmaturer får tilsvarende krav og frister. Utfasingskrav for PCB-kondensatorer følges opp på generell basis ved alle kontroller. I tillegg utføres spesielle PCB-kontroller. Det er SFT og fylkesmennene som utfører disse kontrollene. I tillegg informerer også Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), ved de lokale el-tilsynene, om kravet ved sine kontroller.

Det er viktig at de PCB-holdige kondensatorene samles inn og håndteres forsvarlig. Det er både vanskelig og meget kostbart å renske opp hvis PCB kommer ut i naturen.

I forbindelse med gjennomført og pågående utfasing av PCB-kondensatorer, fremkommer det at noen eiendomsbesittere har valgt å gjennomføre sanering av PCB i alt elektrisk utstyr både innendørs og utendørs. Men enkelte har ikke skiftet PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur, da det ikke er omfattet av utfasingskravet. Gjennomførte kontroller de siste årene viser også at mange virksomheter har glemt å ta med utelysene ved kartlegging av PCB-kondensatorer.:

SFT anser at dette forskriftskravet vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt. Vurderingen er gjort ut fra at PCB er en av de farligste miljøgiftene vi kjenner. Ved dette forbudet reduseres faren for uforsvarlig sluttdisponering ved utskifting av armaturen. Risikoen for at PCB skal begynne å lekke før kondensatoren skiftes ut reduserer også.

Normalt vil man kunne spare minst 50 % av dagens energibruk ved å skifte hele armaturer. Beregninger viser at kostnadene for å investere i nye armaturer kan tjenes inn i løpet av 2 til 5 år, og utskiftningen vil da også være bedriftsøkonomisk lønnsom. Grunnen til at dette ikke gjøres i dag, er trolig mangel på kunnskap omkring disse forholdene.

Forslag om forbud

Det foreslås at PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur blir forbudt fra 1.4.2007, men at utfasingen kan utsettes til 1.1.2008, hvis bestemte vilkår er oppfylt innen 31.3.2007. Vilkårene som stilles for å få utsettelse fram til 1.1.2008 er de samme som stilles til innendørs lysrørarmatur og damplampearmatur. Eier av lysrørarmatur med PCB-holdige kondensatorer som ønsker utsettelse, må kunne fremlegge en oversikt over PCB-holdige kondensatorer, en økonomisk forpliktende plan som sikrer utfasing innen fristen, samt plan for forsvarlig avfallsdisponering.

PCB-kondensatorer som har lekkasje eller annen defekt som forsterker produktets helse- eller miljørisiko, må imidlertid fjernes straks på forsvarlig måte.

SFT foreslår ikraftttredelse av endringsforskriften straks.

Kommentarer til forslaget sendes Statens forurensningstilsyn innen 18.9.2006.

Med hilsen

Berit E.Gjerstad (e.f)
Seksjonssjef

Monika Lahti
Overingeniør

Vedlegg:

- Utkast til forskriftstekst med krav til utfasing av PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur

Fylkesmannen i Aust-Agder
Serviceboks 606
4809 ARENDAL

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Statens Hus
7700 STEINKJER

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8000 BODØ

Fylkesmannen i Vest-Agder
Serviceboks 513
4600 KRISTIANSAND

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Postboks 8111 Dep
0032 OSLO

Fylkesmannen i Hedmark
Boks 4034
2306 HAMAR

Fylkesmannen i Rogaland
Postboks 59
4001 STAVANGER

Fylkesmannen i Østfold
Postboks 325
1501 MOSS

Fylkesmannen i Troms
Boks 6105
9291 TROMSØ

Fylkesmannen i Oppland
Statsetatens Hus, Serviceboks
2600 LILLEHAMMER

Fylkesmannen i Hordaland
Boks 7310
5020 BERGEN

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 VADSØ

Fylkesmannen i Buskerud
Boks 1604
3007 DRAMMEN

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Boks 37
6863 LEIKANGER

Fylkesmannen i Vestfold
Boks 2076
3103 TØNSBERG

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6404 MOLDE

Fylkesmannen i Telemark
Statens hus
3708 SKIEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Statens hus
7468 TRONDHEIM

Kommunal- og regionaldep
Boks 8112 Dep
0032 Oslo

Nærings- og handelsdepartementet
Boks 8014 Dep
0030 Oslo

Finansdepartementet
Boks 8008 Dep
0030 Oslo

Justis- og polisdepartementet
Boks 8005 Dep
0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet
Boks 8011 Dep
0030 Oslo

Olje- og energidepartementet
Boks 8148 Dep
0033 Oslo

Miljøverndepartementet
Boks 8013 Dep
0030 Oslo

Samferdselsdepartementet
Boks 8010 Dep
0030 Oslo

Kunnskapsdepartementet
Boks 8119 Dep
0032 Oslo

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Boks 8004 Dep
0030 Oslo

Landbruks- og matdepartementet
Boks 8007 Dep.
0030 Oslo

Troms fylkeskommune
Postboks 6600
9296 Tromsø

Akershus fylkeskommune
Schweigaardsgt. 4
0185 Oslo

Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1702 Sarpsborg

Finnmark fylkeskommune
Fylkeshuset
9815 Vadsø

Oppland fylkeskommune
Serviceboks 2626
2626 Lillehammer

Buskerud fylkeskommune
Fylkeshuset
3020 Drammen

Hedmark fylkeskommune
Fylkeshuset
2325 Hamar

Vest-Agder fylkeskommune
Serviceboks 517
4605 Kristiansand

Aust-Agder fylkeskommune
Serviceboks 606
4809 Arendal

Vestfold fylkeskommune
Svend Foyns gt. 9
3126 Tønsberg

Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1702 Sarpsborg

Telemark fylkeskommune
Fylkeshuset
3706 Skien

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130
4001 Stavanger

Sogn og Fjordane fylkeskom.
Fylkeshuset, Askedalen 2
6863 Leikanger

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Nordland fylkeskommune
Fylkeshuset
8048 Bodø

Møre og Romsdal fylkeskom.
Fylkeshuset
6404 Molde

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Postuttak
7004 Trondheim

Nord-Trøndelag fylkeskommune
Fylkes Hus
7735 Steinkjer

Norges Miljøvernforbund
Boks 593 Sentrum
5806 Bergen

Norges Naturvernforbund
Boks 342 Sentrum
0101 Oslo

Moderne Byggfornyelse AS
Brochmannsgate 9
0470 Oslo

Greenpeace Norge
Peder Claussønsgt. 1
0165 Oslo

Natur og Ungdom
PB 4783 Sofienberg
0506 OSLO

Miljøstiftelsen Bellona
Boks 2141 Grünerløkka
0505 Oslo

Norsk Industri
Postboks 7072 Majorstuen
0306 Oslo

Næringslivets Hovedorganisasjon
Postboks 5250 Majorstua
0330 Oslo

Landsorganisasjonen i Norge
Youngsgata 11
0181 Oslo

Kommunenenes Sentralforbund
Boks 1378 Vika
0114 Oslo

Statoil Detaljhandel
Boks 1176 Sentrum
0107 Oslo

Hydro Texaco
Boks 2012
0213 Oslo

Esso Norge A/S
Boks 350 Skøyen
0213 Oslo

Norske Shell A/S
Boks 1154 Sentrum
0107 Oslo

Norvar
Vangsveien 143
2317 HAMAR

Brønnøysundregistrene
8910 Brønnøysund

SSB
Boks 8131 Dep
0032 Oslo

Energibedriftenes Landsforening
Boks 7184 Majorstuen
0307 Oslo

Elektronikkforbundet
Boks 6332 Etterstad
0604 Oslo

Elektroforeningen
Boks 2864 Solli
0230 OSLO

Norsk Spesialavfallsforening
Postboks 5487 Majorstua
0305 Oslo

Norsk renholdsverk-forening
Nedre Vollgate 3
0158 Oslo

Byggforsk
Boks 123 Blindern
0314 Oslo

Foreningen Norsk Eiendom
Norges Bygg- og Eiendomsfor.
Postboks 2577 Solli
0203 Oslo

Foreningen Næringseiendom
Postboks 7187 Majorstua
0307 Oslo

PCB-Sanering AS
Engeneveien 7
3475 Sætre

Norsk Gjenvinning AS
Terminalen 5
7080 Heimdal

Norsk Gjenvinning AS
Postboks 153 Økern
0509 Oslo

GRIP
Boks 8900
0028 Oslo

Byggenæringens Landsforening
Postboks 7187 Majorstua
0368 Oslo

Grønn byggallianse
Framveien 43
1420 Svartskog

Tekniske Entreprenørers Landforening
Postboks 7175 Majorstua
0307 Oslo

Statsbygg
Postboks 8106 Dep
0032 Oslo

Forsvarsbygg
Postboks 405 Sentrum
0103 Oslo

Jernbaneverket
Postboks 1162 Sentrum
0107 Oslo

Helse Midt-Norge RHF
Postboks 464
7501 Stjørdal

Helse Vest RHF
Postboks 303 Forus
4066 Stavanger

Helse Øst RHF
Postboks 404
2304 Hamar

Avinor
Postboks 8124 Dep
0033 Oslo

Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Entra Eiendom AS
Postboks 3
0051 Oslo

NTNU
Teknisk Avdeling
7491 Trondheim

Universitetet i Bergen
Eiendomsavdelingen
Postboks 7800
5020 Bergen

Universitetet i Tromsø
Teknisk avdeling
7036 Tromsø

Selmer Skanska AS
Postboks 1175 Sentrum
0107 Oslo

Christie & Opsahl AS
Sofus Jørgensens vei 5
6412 Molde

NCC Construction AS
Postboks 93 Sentrum
0101 Oslo

RENAS AS
returselskapet for næringsselektro
Karenslyst allé 9A
Postboks 268 Skøyen
0212 Oslo

NCC Selmer Skanska AS
Postboks 1175 Sentrum
0107 Oslo

Construction AS
Postboks 93 Sentrum
0101 Oslo

Agder Energi Nett AS
Postboks 634
4809 ARENDAL

Aktieselskabet Tyssefaldene
5770 TYSSDAL

Alta Kraftlag A/L
Markveien 46
9509 ALTA

Andøy Energi AS
8484 RISØYHAMN

Arendals Fossekompani ASA
Bøylefoss
4820 FROLAND

AS Dragefossen Kraftanlegg
Postboks 20
8251 ROGNAN

AS Fauske Lysverk
Postboks 4
8201 FAUSKE

ASkøy Energi AS
5300 KLEPPESTØ

Aurland Energiverk AS
Postboks 94
6886 LÆRDAL

Austevoll Kraftlag BA
5397 BEKKJARVIK

Ballangen Energi AS
Postboks 53
8546 BALLANGEN

Bindal Kraftlag AL
Postboks 34
7980 TERRÅK

Bjølfefossen a.s
Energiavdelingen
5614 ÅLVIK

BKK Nett AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Bodø Energi AS
8002 BODØ

Buskerud Kraftnett AS
Postboks 7007
3007 DRAMMEN

Dalane Energi IKS
Postboks 400
4379 EGRSUND

Drangedal Everk KF
Gudbrandsveien 28
3750 DRANGEDAL

Elkem ASA
Bremanger Smelteverk
Postboks 152
6721 SVELGEN

Eidsiva Energinett AS
Postboks 224
2601 LILLEHAMMER

Eidefoss AS
Postboks 160
2684 VÅGÅ

Elkem Saudefaldene
4200 SAUDA

Elverum Energiverk Nett AS
Postboks 21
2401 ELVERUM

Energi 1 Follo Røyken AS
Postboks 103
1407 VINTERBRO

Etne Elektrisitetslag
5590 ETNE

Evenes Kraftforsyning AS
Postboks 24
8539 BOGEN I OFOTEN

Finnås Kraftlag
5430 BREMNES

Fitjar Kraftlag P/L
Aarskog
5419 FITJAR

Flesberg Elektrisitetsverk AS
Postboks 4
3621 LAMPELAND

Forsand Elverk KF
Kommunehuset
4110 FORSAND

Fortum Distribution AS
Postboks 17
1701 SARPSBORG

Fosenkraft AS
7160 BJUGN

Fredrikstad Energi Nett AS
Postboks 614
1616 FREDRIKSTAD

Fusa Kraftlag
5640 EIKELANDSOSEN

Gauldal Energi AS
Postboks 57
7291 STØREN

Gudbrandsdal Energi AS
Postboks 93
2639 VINSTRA

Hadeland Energi Nett AS
Jarenvegen 15-17
2770 JÅREN

Hallingdal Kraftnett AS
3580 GEILO

Hammerfest El Verk Nett AS
9613 HAMMERFEST

Haugaland Kraft AS
Postboks 2015
5504 HAUGESUND

Helgelandskraft AS
Industriveien 7
8657 MOSJØEN

Hemne Kraftlag BA
Postboks 8
7201 KYRKSÆTERØRA

Høland Og Setskog Elverk
1960 LØKEN

Hålogaland Kraft AS
9480 HARSTAD

Indre Hardanger Kraftlag AS
Postboks 33
5782 KINSARVIK

Hemsedal Energi
3560 HEMSEDAL

Hjartdal Elverk AS
3692 SAULAND

Hurum Energiverk AS
3482 TOFTE

Istad Nett AS
Postboks
6405 MOLDE

Jondal Energi KF
Postboks 16
5629 JONDAL

Jæren Everk
Postboks 55
4367 NÆRBØ

Klepp Energi AS
Postboks 156
4358 KLEPPE

Kragerø Energiverk A/S
3770 KRAGERØ

Krødsherad Everk
3536 NORESUND

Kvam Kraftverk AS
Postboks 64
5601 NORHEIMSUND

Kvikne-Rennebu Kraftlag A/L
7391 RENNEBU

Kvinnherad Energi AS
5464 DIMMELSVIK

Lier E-Verk AS
Postboks 10
3401 LIER

Lofotkraft AS
8305 SVOLVÆR

Luostejok Kraftlag AL
Postboks 104
9711 LAKSELV

Luster Energiverk AS
6868 GAUPNE

Lyse Nett AS
Postboks 8124
4069 STAVANGER

Lyse Produksjon AS
Postboks 8124
4069 STAVANGER

Lærdal Energi
Postboks 94
6886 LÆRDAL

Malvik Everk KF
7550 HOMMELVIK

Meløy Energi AS
Postboks 44
8151 ØRNES

Midt Nett Buskerud AS
Nedmarken
3370 VIKERSUND

Midt-Telemark Energi AS
Grønvoldgt. 1
3830 ULEFOSS

Mjøskraft Nett AS
Postboks 93
2827 HUNNDALEN

Mo Industripark AS
Postboks 500
8601 MO I RANA

Modalen Kraftlag BA
5729 MODALEN

Narvik Energi AS
Postboks 55
8501 NARVIK

Neset Kraft AS
6460 EIDSVÅG

Nord Troms Kraftlag AS
9152 SØRKJOSEN

Norrdal Elverk AS
Postboks 53
6210 VALLDAL

Nordkyn Kraftlag AL
Postboks 368
9790 KJØLLEFJORD

Nordmøre Energiverk AS
Postboks 2260
6503 KRISTIANSUND N

Nord-Salten Kraftlag AL
8276 ULVSVÅG

Nord-Trøndelag El.sverk
7736 STEINKJER

Nordvest Nett AS
6390 VESTNES

Nord-Østerdal Kraftlag A/L
Postboks 100
2500 TYNSET

Nore Energi AS
3630 RØDBERG

Norges Statsbaner AS
48 OSLO

Norsk Hydro Produksjon AS
v/Hydro Energi
246 OSLO

Notodden Energi AS
Postboks 103
3671 NOTODDEN

Odda Energi AS
Postboks 74
5751 ODDA

Oppdal Everk A/S
Postboks 6
7341 OPPDAL

Orkdal Energi AS
Postboks 34
7321 FANNREM

Outokumpu Norzink AS
Postboks 83
5751 ODDA

Peterson Ranheim AS
7053 RANHEIM

Rauland Kraftforsyningslag
3864 RAULAND

Rauma Energi AS
Postboks 214
6301 ÅNDALSNES

Repvåg Kraftlag A/L
Postboks 454
9751 HONNINGSVÅG

Fjelberg Kraftlag
5454 SÆBØVIK

Rakkestad Energiverk AS
Postboks 103
1891 RAKKESTAD

RaufossNett AS
Postboks 93
2807 HUNNDALEN

Ringeriks-Kraft AS
Postboks 22
3504 HØNEFOSS

Rissa Kraftlag BA
7100 RISSA

Rollag Elektrisitetsverk L/L
3626 ROLLAG

Rødøy-Lurøy Kraftverk AS
8186 TJONGSFJORDEN

Røros Elektrisitetsverk AS
Postboks
7361 RØROS

Sandøy Energi AS
6487 HARØY

Selbu Energiverk
Postboks 23
7581 SELBU

SFE Nett AS
Bukta
6823 SANDANE

Skagerak Nett AS
Postboks 1013
3204 SANDEFJORD

Skjerstad Kraftlag AL
Smånessan
8100 MISVÆR

Skjåk Energi
2690 SKJÅK

Skånevik Ølen Kraftlag
5593 SKÅNEVIK

Sognekraft AS
Postboks 3
6891 VIK I SOGN

Stange Energi AS
Storgata 43
2335 STANGE

Stranda Energiverk AS
6200 STRANDA

Stryn Energi AS
Postboks 8
6781 STRYN

Suldal Elverk
Postboks 134
4239 SAND

Sundsfjord Kraftlag IS
Eliasbakken 7
8205 FAUSKE

Sykkylven Energi AS
6230 SYKKYLVEN

Sør-Aurdal Energi BA
2936 BEGNADALEN

Sørfold Kraftlag A/L
8226 STRAUMEN

Sunndal Energi KF
Mongstugt. 9
6601 SUNNDALSØRA

Sunnfjord Energi AS
Postboks 123
6801 FØRDE

Svorka Energi AS
Postboks 43
6656 SURNADAL

Tafjord Kraftnett AS
Postboks 1
6025 ÅLESUND

Tinn Energi AS
3660 RJUKAN

Trollfjord Kraft AS
Postboks
8452 STOKMARKNES

Troms Kraft Nett AS
9291 TROMSØ

Trondheim Energiverk Nett AS
7005 TRONDHEIM

Trøgstad Elverk AS
1860 TRØGSTAD

Trønderenergi Nett AS
7496 TRONDHEIM

Tussa Nett AS
Postboks 43
6761 HORNINDAL

Tydal Kommunale Energiverk FK
Postboks 13
7591 TYDAL

Tysnes Kraftlag PL
Postboks 115
5696 TYSNES

Umoe Olje- og Gass AS
Risøy
5500 HAUGESUND

Uvdal Kraftforsyning A/L
3632 UVDAL

Vaksdal Industrier AS
Postboks 293 Nesttun
5853 BERGEN

Valdres Energiverk AS
Postboks 124
2901 FAGERNES

Vang Energiverk
2975 Vang i Valdres

Varanger Kraft AS
9815 VADSØ

Vesterålskraft Nett AS
Postboks 103
8401 SORTLAND

Vest-Telemark Kraftlag AS
3891 HØYDALSMO

Viken Nett AS
Postboks
247 OSLO

Vokks AS
Postboks 160
2882 DOKKA

Voss Energi AS
Postboks 205
5702 VOSS

Ørskog Energi AS
Postboks 220
6249 ØRSKOG

Øvre Eiker Nett AS
Postboks 53
3321 VESTFOSEN

Årdal Energi KF
Postboks 233
6882 ØVRE ÅRDAL